

Peterfen sammen med en anden Mand og indeholder, baade hvilke Summer der ere indgivne af Læxerne som Forslagssummer, og hvilke Summer der endeligt ere vedtagne baade forrige Gang og ved tidligere Leiligheder, og det vil da vise sig, at, medens der kun er ganske enkelte Tilfælde, hvor Skoleraadene have forhøiet Reguleringssummerne fra, hvad Læxerne havde indstillet, er der i Snesevis for ikke at sige i Hundredevis Tilfælde, hvor de betydeligt have nedsat dem. Jeg skal f. Ex. fremdrage, at specielt i min Kreds er det ganske paafaldende, i hvilken Grad Skoleraadet for Skoleraadskredsene i Roeskilde Amt har nedsat Reguleringssummerne, uden at der er givet den allerjævneste Grund derfor. Jeg har da i det Mindste aldrig set nogen, og det er ikke noget Ubetydeligt, det dreier sig om; det er indtil og over 400 Kr., at et saadant Embede nedsettes med. Jeg har aldrig hørt andre Grunde derfor end een eneste, og det er den, at man maa være meget varfom med at sætte Reguleringssummerne saa højt for Pensionernes Skyld. Det er den eneste Grund, der er givet mig; men det er en Grund, der er overordentlig slet, thi den er komplet egoistisk fra Uernes Side. Det vil derfor ogsaa, efter hvad jeg har erfaret, naar man ser i den omtalte lille Bog, vise sig, at det ikke er Læxernes Skyld, at Reguleringssummerne ere satte høiere, end de ere; men det er Skoleraadene, der væsentlig have bidraget til at sætte Reguleringssummerne ned. Men lad os tage det Tilfælde og sige, at nu har Skoleraadet i en vis Kreds sat det af Forslagsstilleren omtalte Embede 100 Kr. ned af Hensyn til den mulige Pension. Han har altsaa i Forveien havt 100 Kr. mere, end Reguleringssummen lyder paa; saa faar han Statstillæg, og saa kommer den høitærede Minister ham endvidere til Hjælp. Se, det kan man kalde at faae ikke alene i Pose og i Sæk, men ogsaa i Kiste og i Kasse, og det viser jo, i hvilken Grad og paa hvilken Maade den ærede Ministers Fremgangsmaade er vilkaarlig i dette Tilfælde. Jeg vil haabe, at vi om ikke saa meget lang Tid maa komme ind i nogenlunde forskellige Tilstande fra dem, som vi nu have, saa at det kan blive muligt at føre en virkelig Reform igjennem paa Stolens Omraade. Jeg staar ved, hvad jeg sagde under Skolelovens Behandling, at det er dette Centralisationsystem, hvor en Minister skal sidde i Kjøbenhavn og have alle Raadene i sin Haand og faae alle Læxerne og Kommunalbestyrelser, der have med denne Sag at gjøre ude omkring i Landet, til at springe, saasnart han vil — det er dette System, som jeg er imod. Det er denne Maade at styre den Slags Ting paa, som jeg i mit inderste Hjerte og efter min alvorlige Overbevisning misbilliger saavel i aandelig som i materiel Henseende.

Attestad: Det er ikke min Hensigt at

**

forbyde mig i en Udsvikling af dette Spørgsmaal, som ligger for. Selv om jeg havde lyst dertil, vilde jeg under alle Omstændigheder afholde mig derfra af den Grund, at der er en nærliggende Mulighed for, at Spørgsmaalet kan blive gjort til Gjenstand for en retslig Afgjørelse, hvori jeg selv kunde komme til at deltage, hvad enten nu Spørgsmaalet kom til at foreligge under den Rigsretsforretning, som man formentlig vil anlægge mod Ministeren, naar den foreslaede Beslutning er vedtagen, eller, hvad der ogsaa har været stærkt paa Bane og sandsynligvis vil ske, for de almindelige Domstole under den Sag, som Sogneraadene maatte ville anlægge mod den vedkommende Minister, for saa vidt de vægre sig ved at betale. Jeg har derfor ikke ment at burde gaa ind paa selve Spørgsmaalet, men har kun til Hensigt med nogle faa Ord at angive, hvorledes min Opfattelse er af, hvorvidt denne Beslutning bør vedtages. Jeg skal bemærke, at jeg kun taler paa egne Vegne, ikke paa Andres. Jeg vil da sige, at de Forslag, som ere stillede af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), se jo maatte ved første Blik noget usædvanlige ud. Det er jo ganske vist ikke noget aldeles normalt saaledes at vedtage en konditional Beslutning, hvorved man udtaler, at man misbilliger Noget, hvis det ikke er lovligt, og det kan jo gjerne være, at Beslutningen derved ved sin Vedtagelse vil miste Noget af sin Skjønhed; men jeg vil ikke med at tilføie, at, hvad Beslutningen vil tabe, om jeg saa maa sige, i praktisk Henseende, vil vistnok flere Gange opveies ved, at den paa den anden Side fik et aldeles ubestrideligt Indhold, som vilde gjøre den i høj Grad paalidelig. Det er nemlig fuldkommen klart, at for saa vidt den af Ministeren paabudne Foranstaltning mangler Hjemmel i den gjældende Ret, saa kan hverken Folkethinget eller Andre' undlade at misbillige, at han har truffet den, og jeg vil, stadig under samme Forudsætning, anse det for et rent Benfæstningsstykke mod den ærede Minister da at opfordre ham til snarest muligt at tage den tilbage. Men foruden at Beslutningen ved Vedtagelsen af det ærede Medlems Endringsforslag saaledes vil vinde i Sikkerhed og Paalidelighed, vil den ogsaa ifølge min Opfattelse, som jeg ikke skal tilbageholde, vinde i dybere Sandhed, nemlig den Sandhed, som i Virkeligheden kommer frem ved Vedtagelsen af denne Beslutning. Thi Endringsforslaget siger for det Første, at Afgjørelsen af det Spørgsmaal, om Ministeren har været indført den ham ved Lovgivningen hjemlede Rets Grændser eller ikke, ikke ligger hos Thinget, og for det Andet, at, naar dette ikke foreligger som Noget, man kan gaa ud fra som en Kjendsgjerning, er det ikke berettiget at vedtage en Beslutning af det Indhold, som den foreslaede Beslutning har. Det Endringsforslag af det ærede Medlem, som jeg stadig gjør til